

Податкове стимулювання національного економічного розвитку

Кендюхов О. В. д. е. н., проф., Донецького національного технічного університету

Існує традиційна установка: податки мають збиратися з доходів. В результаті - весь бізнес прагне ці доходи правдами і неправдами мінімізувати. Значна частина економіки переходить у тінь, створюються всілякі корупційні схеми, мільярди людино-годин щорічно витрачаються на податкове адміністрування, колосальне бюрократичне оформлення всіх податкових процедур і мудровані методики розрахунків податку на прибуток, ПДВ та інших.

Що станеться, якщо ми поміняємо ключову установку «податки повинні збиратися з доходів» на прямо протилежну «податки повинні збиратися з витрат»?

Завдяки новій податковій парадигмі ми змогли б провести податкову реформу, сенс якої полягає у створенні світового прецеденту, країни з найпростішою і найпрозорішою податковою системою, в якій в принципі відсутні податки на підприємницький дохід. Замість цього вводиться однаковий для всіх податок на покупку, як фіксований або диференційований (для підакцизних товарів) відсоток від вартості покупки. При цьому підприємець повністю виводиться з податкової системи країни в її традиційному розумінні та податкові перевірки, як такі, повністю відсутні. Якщо, наприклад, прибрати ПДВ і податок на прибуток, то компенсаційний податок на покупку, який сплачує покупець, буде коливатися близько 3% від вартості покупки. Технічна реалізація даної концепції можлива в декількох варіантах, але буде найбільш ефективна в разі повного переходу країни на безготівковий розрахунок через систему електронних платежів. Податкова трансакція відбувається в момент покупки: гроші за товар (послугу) з рахунку покупця переходять на рахунок продавця, а податок на покупку автоматично переходить з рахунку покупця на державний податковий рахунок, який, при бажанні, легко зробити персоніфікованим.

Основні переваги нової податкової системи: в результаті повного скасування податків на підприємницький дохід в Україні будуть створені ідеальні умови для розвитку підприємництва та інвестиційного буму; за рахунок тотального спрощення податкової системи станеться суттєве скорочення бюрократичних податкових процедур, за рахунок чого істотно підвищиться швидкість економічних процесів, крім того, в державному масштабі буде досягнута колосальна економія в мільярди гривень за рахунок скорочення людино-годин, що витрачаються на податкове адміністрування, як з боку держави, так і з боку бізнесу. Тотальне спрощення податкової системи створить надійний фундамент для вивільнення творчої підприємницької енергії найбільш інтелектуальних верств населення, яким чужі бюрократичні регламентуючі процедури, що підвищить інноваційність національної економіки. Неминуча істотна детінізація економіки, оскільки немає сенсу

приховувати ті податки, яких не існує. Відбудеться руйнування всіх існуючих корупційних схем у податковій сфері та створення надійних умов для їх запобігання. Руйнуються, через непотрібність, всі оптимізаційні схеми.

Запропонована система абсолютно соціально справедлива. Чим багатша людина - тим дорожчі покупки вона робить, тим більша сума податку. Чим бідніша - тим менш цінні товари вона купує, менша сума податку. Не треба вводити ні податок на депозити, ні податок на нерухомість, ні додаткові податки на заробітну плату, ніяких інших податків на багатство. Крім того, вкрай важливо, що всі платники податків перебувають у рівних умовах і здійснюють сплату податку за єдиним для всіх принципом без всіляких пільг, канікул і т.п.

Дана система автоматично забезпечує декларування видатків всіма громадянами України, тим самим знижуючи рівень корупції серед державних чиновників.

Завдяки новій податковій парадигмі ми змогли б створити безпрецедентні, найкращі у світі умови для стрімкого прискорення економічних процесів, розвитку підприємництва та інноваційно-інвестиційного буму. Плюс до цього наш проект пенсійної реформи, що передбачає повну ліквідацію нарахувань на заробітну плату та відсутність будь-яких «єдиних» соціальних внесків.

Бізнес поза системою оподаткування і «соціальних внесків». Безпрецедентні умови для розвитку підприємництва. Що може бути краще?

Як не дивно, але сьогодні в Україні з'явився історичний шанс масштабного економічного піднесення. Офшорні зони, завдяки кіпрському синдрому, стрімко втрачають свою привабливість. Європейський і американський бізнес бігає по світу в пошуках місця, куди б спрямувати свої капітали. У таких умовах Україна, реалізувавши концепцію нової податкової парадигми, описану вище, і нового підходу до оцінки значущості часу через тотальну дебіюрократизацію і дерегламентації економічних процесів, могла б створити воронку, яка почала б засмоктувати капітали з усього світу. Зрозуміло, що в умовах інвестиційного буму, вітчизняний малий бізнес чекав би небувалий підйом. Але для цього потрібен соціальний запит, активна громадянська позиція з боку самих підприємців.